

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**Szkoły Podstawowej nr 46 im. Franciszka Sokoła w
Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Gdyni na rok
szkolny 2026/2027”rok szkolny 2026/2027**

*Projekt opracowany na podstawie corocznej diagnozy potrzeb środowiska szkolnego,
pracy zespołowej nauczycieli oraz kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny
2026/2027.*

Gdynia, wrzesień 2026 r.

I. PODSTAWA PRAWNA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program został opracowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r.
- ustawę z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.), w szczególności art. 26 i art. 84 ust. 2-3,
- ustawę z 3 lipca 2026 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1036), obowiązującą od 1 września 2026 r., wzmacniającą m.in. obowiązek uwzględniania w diagnozie zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych i aktywnością uczniów w Internecie,
- ustawę z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela,
- ustawę z 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawę z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- rozporządzenie dotyczące zakresu i form prowadzenia w szkołach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii - w aktualnym brzmieniu,
- obowiązujące podstawy programowe kształcenia ogólnego i wychowania przedszkolnego,
- Statut Zespołu/Szkoły oraz wewnętrzne procedury bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 określone przez Ministra Edukacji.

Zgodnie z art. 26 Prawa oświatowego program obejmuje treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Program jest opracowywany na podstawie wyników corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka.

Stan prawny przyjęty do opracowania dokumentu: 2 września 2026 r.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa 2026/2027

1. Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej - kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole - promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

W programie szczególne znaczenie mają kierunki dotyczące: odporności społecznej i odpowiedzialności, edukacji zdrowotnej, higieny cyfrowej, rozpoznawania potrzeb uczniów i współpracy z rodzicami, profilaktyki przemocy rówieśniczej i uzależnień behawioralnych oraz wspierania zdrowia psychicznego. Pozostałe kierunki są realizowane odpowiednio do specyfiki szkoły i wieku uczniów.

II. CHARAKTER I CELE PROGRAMU

Program stanowi ramę działań wychowawczych i profilaktycznych kierowanych do całej społeczności szkolnej. Zadaniem szkoły jest nie tylko reagowanie na trudności, lecz przede wszystkim tworzenie warunków, w których uczeń może bezpiecznie się rozwijać, budować relacje, uczyć się odpowiedzialności, sprawczości i korzystania z pomocy.

Przyjęto zasadę, że profilaktyka jest skuteczna wtedy, gdy łączy działania skierowane równocześnie do uczniów, rodziców i pracowników szkoły, a interwencje wychowawcze są spójne, szybkie i oparte na współpracy.

Cele główne

- wzmacnianie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów;
- budowanie dobrych relacji, kultury komunikacji, szacunku i odpowiedzialności za słowo;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, wykluczeniu, hejtowi, cyberprzemocy i innym zachowaniom krzywdzącym;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji oraz szukania pomocy w sytuacji kryzysowej;
- wzmacnianie motywacji, sprawczości, poczucia własnej wartości i przynależności do wspólnoty szkolnej;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej, pierwszej pomocy i dobrostanu;
- kształtowanie higieny cyfrowej, bezpieczeństwa w sieci, krytycznego myślenia i odpowiedzialnego korzystania z AI;
- rozwijanie postaw prospołecznych, obywatelskich, patriotycznych i wolontariackich;
- wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami oraz spójności działań wychowawczych;
- rozwijanie kompetencji nauczycieli w rozpoznawaniu trudności uczniów i podejmowaniu adekwatnych działań.

III. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Program na rok szkolny 2026/2027 opiera się na tworzonej co roku diagnozie. Dokonano jej na podstawie oceny sytuacji wychowawczej przygotowanej przez psychologa i pedagoga oraz pracy zespołowej nauczycieli przeprowadzonej przed rozpoczęciem roku szkolnego.

Nauczyciele, przy udziale przedstawicieli Rady Rodziców zidentyfikowali obszary wymagające szczególnej uwagi oraz zaproponowali działania wychowawcze i profilaktyczne adresowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole

Obszar rozpoznany podczas diagnozy	Proponowane działania wychowawcze	Proponowane działania profilaktyczne
Trudności w relacjach rówieśniczych i komunikacji, konflikty, wulgaryzmy	rozmowy z uczniami i rodzicami; mediacje rówieśnicze; praca wychowawcy; wsparcie specjalistów; działania w zespołach klasowych; zawieranie kontraktów klasowych	warsztaty psychoedukacyjne i integracyjne, spotkania dla uczniów, rodziców i nauczycieli; współpraca ze specjalistami
Trudności emocjonalne i związane z regulacją emocji, myśli rezygnacyjne, autoagresja	tworzenie bezpiecznej relacji z dorosłymi; czas na rozmowę; warsztaty; konsultacje psychologiczne i pedagogiczne; wzmacnianie atmosfery wsparcia	warsztaty odporności psychicznej rozwijające kompetencje emocjonalne, psychoedukacja rodziców i nauczycieli, szybkie reagowanie i ścieżka pomocy, indywidualne wsparcie ucznia i rodziny
Hejt, wykluczenie, przemoc rówieśnicza – w tym cyberprzemoc	rozmowy indywidualne i klasowe; współpraca z rodzicami, pedagogiem, psychologiem i instytucjami zewnętrznymi, mediacje rówieśnicze	warsztaty, projekty, kampanie, materiały dla rodziców, szkolenia nauczycieli, sprawny przepływ informacji w szkole
Obniżony poziom motywacji	rozmowy z uczniem; wyznaczanie szans i celów; jasne reguły i kontrakty klasowe	koła zainteresowań, rozwijanie potencjału ucznia; pedagogizacja rodziców; indywidualne wsparcie uczniów; rozwijanie kompetencji nauczycieli
Trudności natury psychicznej, szczególnie obniżony nastrój	bezpieczny dostęp do dorosłego; pozytywne wsparcie; dyskrecja i ochrona ucznia	warsztaty odporności i integracji; dni zdrowia psychicznego; pedagogizacja rodziców; szkolenia rady pedagogicznej; monitoring bezpieczeństwa, indywidualne wsparcie psychologiczno - pedagogiczne
Nieprzestrzeganie norm społecznych i zasad obowiązujących w szkole	działania zapobiegające eskalacji agresji; rozwiązywanie konfliktów; wzmacnianie norm	Tydzień Profilaktyki / działania projektowe; pomoc psychologiczna; warsztaty dla rodziców; ujednolicenie reguł i konsekwencji

W trakcie roku szkolnego diagnoza jest weryfikowana i uzupełniana m.in. o obserwacje, analizę frekwencji

i zachowania, informacje wychowawców i specjalistów, sygnały rodziców i uczniów, wyniki ankiet oraz dane dotyczące zdarzeń wychowawczych i bezpieczeństwa cyfrowego.

2. Kluczowe potrzeby uczniów wynikające z diagnozy

- poczucie bezpieczeństwa i możliwość zwrócenia się do dostępnego, zaufanego dorosłego;
- jasne, znane i konsekwentnie stosowane zasady współżycia społecznego;
- umiejętność komunikowania potrzeb, rozwiązywania konfliktów i reagowania na krzywdzenie;
- umiejętność nazywania emocji, regulowania napięcia i korzystania z pomocy;
- przynależność do zespołu klasowego i przeciwdziałanie wykluczeniu;
- ochrona przed hejtem, cyberprzemocą i innymi zagrożeniami cyfrowymi;
- wzmocnienie motywacji, sprawczości i doświadczenia sukcesu;
- równowaga między aktywnością cyfrową i off-line oraz zdrowe nawyki;
- spójna współpraca szkoły z rodzicami i specjalistami.

3. Czynniki ryzyka

- narastające konflikty rówieśnicze i trudności komunikacyjne;
- wulgaryzacja języka i obniżanie standardów komunikacji;

- wykluczanie, hejt, przemoc relacyjna i cyberprzemoc;
- trudności emocjonalne, obniżony nastrój, zachowania autoagresywne i kryzysy psychiczne;
- nadmierna aktywność ekranowa, presja mediów społecznościowych i uzależnienia behawioralne;
- obniżona motywacja szkolna i poczucie braku wpływu;
- niespójność oddziaływań dorosłych oraz opóźniony przepływ informacji o trudnościach ucznia;
- używanie substancji psychoaktywnych i innych środków zmieniających świadomość - jako obszar wymagający stałej profilaktyki i monitorowania.

4. Czynniki chroniące, które szkoła wzmacnia

- dostępność wychowawcy, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i innych specjalistów;
- dobre relacje uczeń-dorosły i kultura rozmowy;
- jasne zasady, przewidywalność i konsekwencja reakcji;
- współpraca z rodzicami;
- działania integracyjne, wolontariat, samorządność i projekty uczniowskie;
- zajęcia rozwijające zainteresowania, talenty i sprawczość;
- aktywność fizyczna i pozalekcyjna;
- współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami pomocowymi;
- kompetencje nauczycieli w rozpoznawaniu sygnałów kryzysu i przemocy;
- sprawny przepływ informacji i wspólne ustalenia zespołów wychowawczych.

IV. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie uczniów w atmosferze bezpieczeństwa, szacunku, odpowiedzialności i współpracy, z poszanowaniem polskiego dziedzictwa kulturowego i otwartością na różnorodność. Szkoła wspiera wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, fizycznym, emocjonalnym, społecznym i aksjologicznym oraz wspomaga wychowawczą rolę rodziny.

Szkoła dąży do tworzenia środowiska wymagającego, wspierającego i przyjaznego rozwojowi ucznia, w którym stawianie granic łączy się z relacją, konsekwencja z pomocą, a profilaktyka z codzienną kulturą szkoły. Szczególne znaczenie mają: bezpieczeństwo psychiczne, dobre relacje, odporność społeczna, higiena cyfrowa, zdrowie, sprawczość i odpowiedzialność za siebie oraz innych.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA

Uczeń kończący szkołę:

- kieruje się zasadami etyki, szacunku i odpowiedzialności;
- potrafi komunikować swoje potrzeby i rozwiązywać konflikty bez przemocy;
- reaguje na krzywdzenie, wykluczenie i hejt oraz wie, gdzie szukać pomocy;
- rozpoznaje swoje emocje, zna podstawowe sposoby radzenia sobie ze stresem i napięciem;
- dba o zdrowie fizyczne i psychiczne, zna zasady pierwszej pomocy i zachowań prozdrowotnych;
- korzysta z technologii w sposób bezpieczny i odpowiedzialny, rozumie znaczenie higieny cyfrowej, krytycznie ocenia informacje i świadomie korzysta z AI;
- jest samodzielny, ciekawy świata, potrafi współpracować i przyjmować informację zwrotną;
- zna swoje mocne strony, zainteresowania i potrafi podejmować coraz bardziej świadome decyzje edukacyjne;
- jest otwarty na innych, tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka;
- czuje więź ze szkołą, społecznością lokalną i krajem, szanuje dziedzictwo kulturowe oraz tradycje szkoły;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i bierze odpowiedzialność za własne decyzje.

VI. PRIORYTETOWE OBSZARY PRACY W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

1. Relacje, komunikacja i normy społeczne

Ograniczanie konfliktów i wulgaryzmów, rozwijanie kultury słowa, dialogu, mediacji i odpowiedzialności za zachowanie.

2. Przeciwdziałanie przemocy, wykluczeniu, hejtowi i cyberprzemocy

Wczesne rozpoznawanie, ochrona osoby doświadczającej krzywdzenia, aktywizowanie świadków, szybka interwencja i współpraca z rodziną.

3. Zdrowie psychiczne i odporność emocjonalna

Rozpoznawanie emocji i kryzysu, samoregulacja, pomoc w sytuacjach obniżonego nastroju, autoagresji i zagrożenia samobójczego, budowanie sieci wsparcia.

4. Motywacja, sprawczość i poczucie własnej wartości

Tworzenie okazji do sukcesu, rozwijanie zainteresowań, informacji zwrotnej, aktywności uczniowskiej i odpowiedzialności za własne cele.

5. Zdrowie, dobrostan i aktywność

Aktywność ruchowa, zdrowe nawyki, odpoczynek, pierwsza pomoc, edukacja zdrowotna i równowaga w codziennym funkcjonowaniu.

6. Higiena cyfrowa, bezpieczeństwo w sieci i AI

Odpowiedzialne korzystanie z urządzeń, ograniczanie zachowań nałogowych, przeciwdziałanie cyberprzemocy, rozwijanie krytycznego myślenia i świadomego korzystania z AI.

7. Współpraca szkoła-rodzina-specjaliści

Szybki przepływ informacji, wspólne cele, spójność oddziaływań, konsultacje i kierowanie do adekwatnej pomocy.

8. Odpowiedzialność społeczna, obywatelskość i orientacja przyszłościowa

Wolontariat, samorządność, bezpieczeństwo, patriotyzm, aktywność społeczna oraz świadome decyzje edukacyjno-zawodowe.

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Dyrektor szkoły

- organizuje i nadzoruje diagnozę oraz realizację programu;
- zapewnia warunki współpracy nauczycieli i specjalistów;
- dba o spójność procedur bezpieczeństwa, interwencji i przepływu informacji;
- wspiera działania na rzecz higieny cyfrowej, zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy;
- monitoruje skuteczność programu i inicjuje jego modyfikacje.

Rada pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozie potrzeb środowiska szkolnego;
- współtworzy i realizuje program;
- uzgadnia wspólne standardy reagowania na zachowania trudne, przemoc, hejt i naruszanie norm;
- doskonali kompetencje w zakresie zdrowia psychicznego, cyberbezpieczeństwa i pracy wychowawczej;
- analizuje efekty działań i formułuje wnioski.

Nauczyciele

- budują bezpieczne relacje i reagują na sygnały krzywdzenia lub kryzysu;
- konsekwentnie stosują ustalone normy i zasady;
- włączają treści profilaktyczne w codzienną pracę, stosownie do przedmiotu i sytuacji;
- przekazują istotne informacje wychowawcy i specjalistom bez zbędnej zwłoki;
- wzmacniają sprawczość i motywację poprzez konstruktywną informację zwrotną.

Wychowawcy klas

- prowadzą bieżącą diagnozę zespołu klasowego;
- realizują działania integracyjne, komunikacyjne i profilaktyczne;
- tworzą z uczniami jasne zasady/kontrakt klasowy i monitorują ich przestrzeganie;
- koordynują współpracę z rodzicami, nauczycielami i specjalistami;
- prowadzą dokumentację istotnych działań i analizują efekty.

Pedagog, psycholog, pedagog specjalny i inni specjaliści

- prowadzą działania diagnostyczne, wspierające, interwencyjne i profilaktyczne;
- udzielają konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- współtworzą procedury reagowania na kryzys, przemoc i zagrożenia;
- prowadzą lub koordynują warsztaty i psychoedukację;
- w razie potrzeby współpracują z poradnią i innymi instytucjami pomocowymi.

Rodzice

- współtworzą i uchwalają program w porozumieniu z radą pedagogiczną;
- współpracują ze szkołą w zakresie wychowania, bezpieczeństwa, zdrowia i higieny cyfrowej;
- przekazują informacje istotne dla funkcjonowania dziecka;
- uczestniczą w konsultacjach, zebraniach i działaniach psychoedukacyjnych;
- wspierają spójne zasady i ustalenia podejmowane w interesie dziecka.

Samorząd uczniowski

- współtworzy kulturę szkoły opartą na szacunku i odpowiedzialności;
- inicjuje działania integracyjne, obywatelskie, wolontariackie i profilaktyczne;
- wspiera działania przeciw wykluczeniu i przemocy;
- przekazuje perspektywę uczniów w sprawach dotyczących dobrostanu i bezpieczeństwa.

VIII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA ROK SZKOLNY 2026/2027

Harmonogram jest częścią operacyjną programu. Działania mogą być modyfikowane w ciągu roku w odpowiedzi na wyniki bieżącej diagnozy i pojawiające się potrzeby. Przy działaniach specjalistycznych pierwszeństwo mają bezpieczeństwo ucznia, indywidualna ocena sytuacji i obowiązujące procedury szkoły.

Obszar	Cel	Uczeń	Rodzic	Nauczyciel / szkoła	Odpowiedzialni	Termin	Wskaźniki / ewaluacja
Relacje i komunikacja	Poprawa jakości relacji, ograniczenie konfliktów oraz wulgaryzmów	zajęcia integracyjne; warsztaty o komunikacji i współpracy; mediacje; kontrakty klasowe; lekcje o normach	informacja o zasadach; konsultacje; wspólne ustalenia w sytuacji trudności	ujednoczenie standardów reagowania; wymiana informacji w zespołach	wychowawcy, nauczyciele, pedagog/psycholog	cały rok; szczególnie IX-X	mniej powtarzających się konfliktów; znajomość zasad; wzrost deklarowanego poczucia bezpieczeństwa
Przemoc, wykluczenie, hejt, cyberprzemoc	Wczesne rozpoznanie i szybkie przerwanie krzywdzenia, dzielenie wsparcia	warsztaty o przemocy i roli świadka; projekty/akcje; ćwiczenie sposobów zgłaszania	materiały i spotkania o sygnałach przemocy/cyberprzemocy i sposobach reagowania	szkolenie/procedura reagowania; przepływ informacji; współpraca ze specjalistami i instytucjami	dyrekcja, wychowawcy, pedagog/psycholog, nauczyciele	cały rok; działania nasilone w I półroczu	każde zgłoszenie objęte reakcją; znajomość ścieżki pomocy; analiza liczby i charakteru zdarzeń
Zdrowie psychiczne	Zwiększenie umiejętności rozpoznania emocji i korzystania z pomocy	zajęcia o emocjach, stresie i samoregulacji; bezpieczna rozmowa; informacja gdzie szukać pomocy	psychoedukacja; konsultacje; informacja o sygnałach kryzysu i możliwych formach pomocy	szkolenie z rozpoznawania sygnałów kryzysu; szybkie kierowanie do specjalisty; praca zgodnie z procedurami	psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy, dyrekcja	cały rok	uczniowie potrafią wskazać osoby/miejsca pomocy; szybsze przekazywanie sygnałów; dokumentowane interwencje
Autoagresja / zagrożenie samobójcze	Zapewnienie bezpieczeństwa i adekwatnej interwencji	nie stosuje się działań masowych jako podstawowej interwencji; indywidualna pomoc i ochrona ucznia	niezwłoczny kontakt i współpraca adekwatnie do sytuacji; wskazanie specjalistycznej pomocy	stosowanie szkolnej procedury; konsultacja specjalistyczna; ocena ryzyka i działania interwencyjne zgodnie z kompetencjami	dyrekcja, psycholog/pedagog, wychowawca	natychmiast po rozpoznaniu	czas reakcji; uruchomienie ścieżki pomocy; ciągłość wsparcia
Motywacja i sprawczość	Wzmacnianie zaangażowania, poczucia wpływu i sukcesu	cele krótkoterminowe; informacja zwrotna; koła zainteresowań; projekty; samorząd i wolontariat	wskazówki dotyczące wspierania autonomii i wysiłku; konsultacje	metody aktywizujące; ocenianie kształtujące; docenianie postępu; elastyczne formy sukcesu	wszyscy nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	cały rok	udział uczniów w aktywnościach; samoocena sprawczości; analiza frekwencji i zaangażowania
Zdrowie i aktywność	Rozwijanie zachowań prozdrowotnych i aktywności ruchowej	edukacja zdrowotna; aktywne przerwy/aktywność; pierwsza pomoc; zdrowe nawyki	informacje i działania wspierające zdrowy styl życia	modelowanie zachowań prozdrowotnych; wykorzystanie treści przedmiotowych i projektów	nauczyciele WF, wychowawcy, pielęgniarka/specjaliści, nauczyciele	cały rok	udział w działaniach; wiedza o pierwszej pomocy; deklarowane nawyki

Obszar	Cel	Uczeń	Rodzic	Nauczyciel / szkoła	Odpowiedzialni	Termin	Wskaźniki / ewaluacja
Higiena cyfrowa i AI	Bezpieczne, odpowiedzialne i krytyczne korzystanie z technologii	lekcje o higienie cyfrowej, cyberbezpieczeństwie, dezinformacji i AI; aktywność off-line; respektowanie zasad korzystania z urządzeń	informacja o zasadach szkolnych; wskazówki dotyczące domowych nawyków cyfrowych	wspólne standardy; modelowanie higieny cyfrowej; odpowiedzialne wykorzystanie AI i ZPE	dyrekcja, nauczyciele informatyki, wychowawcy, pedagog/psycholog	cały rok; wdrożenie zasad od IX	mniej incydentów z urządzeniami; znajomość zasad; umiejętność wskazania ryzyk AI i sieci
Współpraca z rodzicami	Zwiększenie spójności i skuteczności wsparcia	uczeń wie, że dorośli współpracują w jego interesie	zebrania tematyczne; konsultacje; warsztaty; szybki kontakt w sytuacjach problemowych	czytelny przepływ informacji; kontakt oparty na faktach i wspólnym celu	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, dyrekcja	cały rok	frekwencja na spotkaniach; terminowość kontaktu; ocena współpracy w ewaluacji
Normy społeczne i odpowiedzialność	Ujednolicenie zasad oraz konsekwencji	współtworzenie zasad; działania naprawcze; uczenie odpowiedzialności	znajomość zasad; wsparcie konsekwencji wychowawczych	wspólne standardy reagowania; rozmowy naprawcze; konsekwencja	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja	IX-X i cały rok	mniejsza liczba powtarzalnych naruszeń; znajomość zasad przez uczniów
Odporność społeczna i obywatelskość	Rozwijanie postaw prospołecznych, patriotycznych i odpowiedzialności	samorząd, wolontariat, projekty obywatelskie, uroczystości, działania na rzecz społeczności	włączanie rodzin w wybrane inicjatywy	opieka nad projektami; tworzenie przestrzeni do współdecydowania	opiekun SU, wychowawcy, nauczyciele	cały rok	liczba i jakość inicjatyw; udział uczniów; autorefleksja uczniów
Doradztwo zawodowe	Wspieranie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych	orientacja i doradztwo; poznawanie zawodów; rozpoznawanie mocnych stron	informacja o ścieżkach edukacyjnych i możliwościach wsparcia	integracja treści z pracą wychowawczą i przedmiotową	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	zgodnie z planem doradztwa	udział w zajęciach; uczeń potrafi wskazać mocne strony i możliwe ścieżki

IX. STANDARDY DZIAŁANIA W SYTUACJACH WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ REAKCJI

1. Przemoc rówieśnicza, hejt i cyberprzemoc

- zatrzymanie zachowania krzywdzącego i zabezpieczenie ucznia;
- zebranie informacji bez prowadzenia publicznego „dochodzenia” w klasie;
- niezwłoczne przekazanie informacji wychowawcy i - zależnie od sytuacji - specjaliście/dyrekcji;
- kontakt z rodzicami zgodnie z charakterem zdarzenia;
- działania naprawcze i monitorowanie sytuacji;
- w razie potrzeby współpraca z właściwymi instytucjami.

2. Kryzys psychiczny, autoagresja, wypowiedzi samobójcze

W sytuacji sygnałów mogących wskazywać na zagrożenie zdrowia lub życia ucznia szkoła nie ogranicza się do działań profilaktycznych czy „pogadanki”. Priorytetem jest bezpieczeństwo, natychmiastowe przekazanie informacji właściwym osobom, zastosowanie obowiązującej procedury i zapewnienie kontaktu z odpowiednią pomocą specjalistyczną.

- traktowanie każdego wiarygodnego sygnału poważnie;
- niepozostawianie ucznia bez adekwatnej opieki w sytuacji bezpośredniego zagrożenia;
- niezwłoczna konsultacja ze specjalistą szkolnym i dyrekcją;
- kontakt z rodzicem/opiekunem oraz - gdy wymaga tego sytuacja - służbami ratunkowymi lub innymi właściwymi podmiotami;
- dalsze monitorowanie funkcjonowania ucznia i współpraca z rodziną.

3. Higiena cyfrowa i urządzenia elektroniczne

Od 1 września 2026 r. szkoła uwzględnia zmiany Prawa oświatowego dotyczące korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych. Program wspiera wdrożenie zasad statutowych poprzez edukację, konsekwentne stosowanie reguł, współpracę z rodzicami oraz rozwijanie alternatywnej aktywności off-line. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń określa statut szkoły i obowiązujące przepisy.

X. DZIAŁANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP

Uczniowie

- zajęcia integracyjne i budowanie zespołu klasowego;
- warsztaty komunikacji, rozwiązywania konfliktów i reagowania na przemoc;
- psychoedukacja dotycząca emocji, stresu i korzystania z pomocy;
- działania z zakresu higieny cyfrowej, cyberbezpieczeństwa, dezinformacji i AI;
- działania prozdrowotne, sportowe i pierwsza pomoc;
- projekty, wolontariat, samorządność, aktywność kulturalna i obywatelska;
- rozwijanie zainteresowań, talentów i orientacji zawodowej.

Rodzice

- konsultacje z wychowawcą i specjalistami;
- spotkania/warsztaty dotyczące komunikacji, granic, motywacji i zdrowia psychicznego;
- materiały dotyczące hejtu, cyberprzemocy, higieny cyfrowej i sygnałów kryzysu;
- wspólne ustalenia dotyczące sposobu wspierania dziecka;
- współpraca w zakresie przestrzegania zasad korzystania z urządzeń elektronicznych;
- informowanie o dostępnych formach pomocy.

Nauczyciele i pracownicy szkoły

- szkolenia/warsztaty z rozpoznawania przemocy, kryzysu psychicznego i zagrożeń cyfrowych;
- uzgadnianie jednolitych standardów reagowania i komunikacji;
- praca zespołów wychowawczych nad konkretnymi potrzebami klas i uczniów;
- wymiana dobrych praktyk i materiałów;
- doskonalenie metod wspierających motywację, sprawczość, informację zwrotną i pracę projektową;
- współpraca ze specjalistami i instytucjami zewnętrznymi.

XI. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM I INSTYTUCJAMI

W zależności od potrzeb szkoła współpracuje w szczególności z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, podmiotami ochrony zdrowia, Policją, sądem rodzinnym, ośrodkiem pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury i sportu oraz innymi podmiotami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny. Zakres współpracy jest dostosowany do potrzeb i kompetencji poszczególnych instytucji.

XII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja ma służyć ocenie, czy działania przynoszą zauważalną zmianę oraz jakie potrzeby należy uwzględnić w kolejnym roku. Nie ogranicza się do sprawdzenia, czy działanie „odbyło się”.

Źródła informacji do ewaluacji

- obserwacje zachowania uczniów i klimatu klas;
- analiza frekwencji, uwag, zdarzeń wychowawczych oraz zgłoszeń dotyczących przemocy i cyberprzemocy;
- ankiety lub krótkie badania uczniów, rodziców i nauczycieli;
- wnioski wychowawców, zespołów nauczycielskich i specjalistów;
- analiza korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- rozmowy z uczniami i rodzicami;
- ocena realizacji wskaźników zapisanych w harmonogramie.

Pytania ewaluacyjne

- Czy uczniowie wiedzą, do kogo zwrócić się po pomoc?
- Czy uczniowie czują się bezpieczniej w relacjach rówieśniczych i w sieci?
- Czy zmniejsza się liczba powtarzalnych konfliktów, zachowań krzywdzących i naruszeń norm?
- Czy szkoła reaguje szybko i spójnie na sygnały przemocy i kryzysu?
- Czy współpraca z rodzicami umożliwia skuteczniejsze wsparcie ucznia?
- Czy uczniowie rozwijają umiejętności regulowania emocji, komunikacji i odpowiedzialnego korzystania z technologii?
- Które działania należy kontynuować, zmodyfikować lub zakończyć?

Wnioski z ewaluacji są przedstawiane radzie pedagogicznej i radzie rodziców oraz stanowią podstawę diagnozy i planowania programu na kolejny rok szkolny.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program ma charakter otwarty: może być modyfikowany w ciągu roku szkolnego w odpowiedzi na wyniki bieżącej diagnozy, zmiany przepisów prawa, nowe zagrożenia lub istotne potrzeby społeczności szkolnej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 został uzgodniony z Radą Pedagogiczną w dniu 8 września 2026 r.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 15 września 2026 r., zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy - Prawo oświatowe.

ZAŁĄCZNIK 1. MAPA POWIĄZAŃ: DIAGNOZA NAUCZYCIELI - KIERUNKI MEN - DZIAŁANIA SZKOŁY

Wniosek z diagnozy	Kierunki MEN 2026/2027	Przełożenie na program
Komunikacja, konflikty, wulgaryzmy	2, 5, 6	relacje i normy; mediacje; kontrakty; spójne reagowanie
Hejt, wykluczenie, cyberprzemoc	4, 5, 6	cyberbezpieczeństwo; profilaktyka przemocy; rola świadka; szybka interwencja
Problemy emocjonalne, autoagresja, depresja	5, 6	psychoedukacja; dostęp do specjalistów; procedura kryzysowa; współpraca z rodzicami
Motywacja	1, 8	sprawczość; informacja zwrotna; projekty; zainteresowania; ocenianie kształtujące
Zasady i normy społeczne	2, 6	odporność społeczna; odpowiedzialność; działania naprawcze
Zdrowie i aktywność	3	edukacja zdrowotna; aktywność ruchowa; pierwsza pomoc
Higiena cyfrowa	4, 6	aktywność off-line; zasady urządzeń; bezpieczeństwo; AI; profilaktyka uzależnień behawioralnych
Współpraca rodzic-szkoła-specjalista	5	wczesne rozpoznanie; wspólne cele; konsultacje; spójne wsparcie

ZAŁĄCZNIK 2. NARZĘDZIA DO BIEŻĄCEGO MONITOROWANIA

W celu zachowania operacyjnego charakteru programu rekomenduje się, aby zespoły wychowawcze co najmniej raz w półroczu krótko oceniły sytuację w klasach według poniższych pytań:

- Jakie problemy relacyjne lub wychowawcze powtarzają się?
- Czy w klasie pojawiają się sygnały wykluczenia, hejtu lub cyberprzemocy?
- Czy są uczniowie wymagający pogłębionej oceny funkcjonowania lub wsparcia specjalistycznego?
- Jakie czynniki chroniące są w klasie silne, a jakie wymagają wzmocnienia?
- Jak wygląda motywacja i frekwencja?
- Czy rodzice są włączani wystarczająco wcześnie?
- Które działania z programu są potrzebne w tej klasie w kolejnym okresie?

Notatka zespołu nie musi mieć rozbudowanej formy. Powinna prowadzić do konkretnych ustaleń: co robimy, kto odpowiada, do kiedy oraz po czym poznamy, że działanie było skuteczne.